

šole namreč), kaj počasi ginil in se svojemu koncu približeval. A slednjič prišla je za nje vendarle velika noč. Tudi nekateri drugi zaleški stari in mladi, moški in ženski lahkomisljenci, so trenutka javnega plesa težavno pričakovali. Radovednost je navadno zelo nestrpna reč, katera človeka neprijetno in hudo muči. Dolgo čakati ni prijetno.

Skoz celi velikonočni teden imela sta Plahtač in Beta njegova polne roke sebi dobičkonosnega, Zalesčanom pa pogubljivega posla. Okolo Plahtačevega poda je kar mrgolelo zaleških radovednežev; vsak bil bi rad videl, kaj da se godi, a Plahtača delala sta na podu z par plesnimi učenci svojimi — vse na skrivnem, kar je radovednost ljudstva le še bolj množilo in nestrpnost podkurilo. Delale so se namreč priprave za prvi javni ples v Zalesji, v kateri namen je bil malopridni Plahtač svoj pod odločil. Gostilniške sobe zdele so se mu za kaj takega premajhne in pretesne; zadostovale bi v ta namen tudi v resnici ne bile. In tu — je enkrat prav imel.

Bela nedelja prišla je; ta dan imel je v Zalesji tudi še drug pomen, ker se je istega leta ravno na belo nedeljo obhajal farne cerkve zaleške patron, ali kakor navadno rekamo: „Zalesčani imeli so bob“ — tako imenovano „šagro“. To priliko odbral in določil si je hudobni Plahtač za prvi — javni ples. V soboto pred belo nedeljo oglasi se Plahtač tudi prvič pri županstvu zaleškem za dovoljitev godbe in plesa.

Ker je bil sam občinski tajnik in blagajničar, povabi v dosego svojega namena občinskega predstojnika k sebi. Župan mu ni prav nič ugovarjal, da, še zelo vesel bil je, ko je videl iz pod Plahtačevega palca nekaj okroglega, prijetno se leskečega v občinsko blagajnico zdrsniti se pod imenom „takse“ za dovoljitev godbe in plesa. Dovolitev ta glasila se je na sedem godcev (Naduharja in še šest drugih) ter za čas preko policijske ure. Dovolitev v žepu, godci uže zaarani. — Kaj je hotel Plahtač še več? Plesalci mu uže tako sivih las delali niso, bili so preveč nanj privezani. — In drugi radovedneži? — To pot bil je Plahtač vendar še toliko pošten, da z javnim plesom ni precej ob dokončani božji službi dopoludanski pričel. Najeti klarinetar, trompetista, fliegelhornist, bombardist in bobnar z Naduharjem vred bili so se uže dopoludne pri Plahtaču točno zbrali. Kratek poskusni ples izvršil bil se je tudi od strani učencev in učenk Plahtačeve predpustne „plesne šole“ v gostilniških prostorih uže pred popoludansko službo božjo. Ko je pa popoludanska služba božja bila tega dne v Zalesji dokončana, čakali so vsi sedmeri godci zvonaj cerkvene ograje pod košato lipo lepó tiho zaleškega prebivalstva. Večina ljudstva bila je uže iz cerkve in nekateri so se uže napotili proti domu. Kakor bi iz jasnega treščilo, udarijo najeti godci „Radeckovo popotnico“. Ljudstvo, še kaj takega ne slišati, kar obstane; odhajajoči se zopet vrnejo, poslušajo in strmé — Plahtač se pa na led speljanim v pest smeja.

(Dalje prihodnjič.)

Zemljepisni in narodopisni obrazi.

Nabral Fr. Jaroslav.

77.

Na gorskej planoti Peruvanskej.

(Dalje.)

Bilo je uže dve popoludne. Jahal sem od ranega jutra in to vedno po napetem svetu. Mula se mi je upehala, začela je počasneje stopati in postajati. Zlezel sem ž nje, da jej breme olajšam, pa tudi, da sebi kite nategnem. Čvrsto sem stopal v strm, ali kmalu sem začutil, da mi preostri zrak slabosti napravlja. Več potov sem obstal in hodil po sapo.

Srce je močno bílo, v prsih me je tiščalo, ustnice so se napele in opokale, oči so mi zatekle, žilice v trepalnicah so popokale, in kri je lezla iz njih. V glavi se mi je sukalo, in nogi me niste nesli več. Na polu omamljen sem pal po tleh. Kedar sem se nekoliko zavedel, zlezel sem s težavo na mulo, da pridem naprej, kajti gromonosni oblaki so se kupičili na nebesu, blisk je švigal in grom je bobnel. Sreča, da se je huda nevihta oprijela rudenosnih gorskih vrhuncev, le nekaj lahkih megla jesedlo v nižave. Kmalu je začelo prav pošteno snežiti, ostra burja mi je piskala okoli ušes in sapo zapirala. V pol ure je sneg pobelil. Pota nisem več znal, zgubil se mi je sleharni sled. Kaj bode? Jahal sem gori in doli, na desno in levo, ter iskal pota v tej neskončni samoti. Slednjič sem ga našel. Pokazali so mi ga kostjaki, štrleči iz snega. To so ostanki tovarne živali, ki je pocepala vsled bremena, lakote in mraza. Vesel sem bil teh kazal. Pa tudi milo se mi je storilo, ko mi je prišlo na misel, kaj pa, če se tudi tebi kaj podobnega primeri.

Megle so se kmalu raztrgale, in pokazalo se je solnce. Žarki njegovi so odbijali na belem snegu, kar ni dobro delo očem. Začutil sem bolečino, polotila se me je huda očesna bolezen, kateri domačini velé „surumpe“. Obesil sem robec pred oči, da sem vsaj mogel naprej. Ker so mi znane bile posledice nevarne bolezni, začela me je begati misel, kaj, če oslepiš. Čez pol ure se je ponovil poprejšnji prizor, blisk, grom in na novo za črevelj debelo snega. Neznanski težavno sem ril naprej z mulo. Zmračilo se je popolnoma. Nog nisem več čutil, otrpla roka je malomarno držala uzdo, zeblo me je, da sem se ves tresel, in tudi lačen sem bil. Kaj pa sedaj? Do bližnje kočice je bilo najmanj osem ur, ali kako priti do nje, ko je sneg pot zamedel tako, da nisem mogel naprej. Uboga mula uže ni mogla nog premikati, tako je bila utrujena zaradi bremena, ki ga je nosila celih 14 ur, in to brez vse jedi. Zrl sem na desno, na levo. Po meni bode nocoj, dejal sem, ali zmrznem, ali me sneg zamede. Slednjič sem zazrl veliko naprej štrlečo pečino. Skoro gotovo bode ondi zavetja. Uganil sem. S težavo sem mulo razsedlal, sedlo in vrečo nesel v votlino, ter napravil za silo ležišče na mokrih tleh. Zavarovan sem bil vsaj pred vetrom in snegom. Potem sem šel mulo privezat ob kamen na primernem mestu. Lačna žival je

grebla redke biline izpod snega, da se vsaj za silo nasiti. Tudi jaz sem bil lačen. Vzel sem kosce sira in malo opečene koruze.

(Dalje prihodnjič.)

Trgovinska in obrtna zbornica.

(Dalje.)

Jaz sem nekoliko iz svojega nagiba, nekoliko pa na prošnjo častite zbornice predlagal to-le:

„Slavno c. kr. glavno ravnateljstvo avstrijskih državnih železnic se prosi:

1. Naj v zmislu sklepov državnega železniškega sveta od 20. maja 1884, 26. oktobra 1885 in 29. oktobra 1886 deluje v to, da se znane tarifne nejednakosti, katere oškodujejo promet mesta Ljubljane, odstranijo ali vsaj ublažijo.

2. Naj postajo državni kolodvor Ljubljana sprejme v tarif za prevoz brzovoznega in tovarnega blaga v prometu mej Trstom, Reko, Puljem, Rovinjem z jedne strani ter med postajami Divača, Celovec, Ljubno, Beljak z druge strani, od jul. 1887 pod enakimi pogoji; ako pa radi peažne pogodbe s c. kr. priv. južno železnico ne bi bili dopuščeni jednaki tarifi od Ljubljane, kakor jih imajo druge postaje, katere imajo kolodvore obojih železnic, potem naj slavno c. kr. glavno ravnateljstvo deluje v to pri visoki vladi, da se

3. sklicevaje se na sklep državnega železniškega sveta od 27. oktobra 1885 ne razširi državni kolodvor v Ljubljani, nego da se namesto tega osnuje v Šiški pri Ljubljani državna postaja za oddajanje in prejemanje blaga tako, da bi bilo mogoče mestu Ljubljani prejemati ali oddajati vozno blago od Trsta do Trsta za vsakokratne tarife drž. železnice na bodoči postaji Šiški.

Od tarifnega odbora o tem predloženi predlogi slovê:

1. C. kr. glavno ravnateljstvo se prosi, da za vse proizvode, kateri so v prometu v Ljubljani, uvede tarif ozirajoč se na prekartovanje za Trst.

2. Osnovati postajo v Šiški, priporoča se visoki vladi najnujnejše.

Obadva predloga sta bila sprejeta v seji državnega železniškega sveta dné 31. oktobra 1887.

Če tudi se visoka vlada o tej stvari ni izjavila, nadejam se vendar, da dobodemo bržkone skoro, in sicer že s 1. januarjem 1888 ugodnejše tarife za Ljubljano. Gosp. zbornični predsednik Jos. Kušar, potegoval se je za to, da se na državni železnici Ljubljana-Trbiž uvede vozni red od leta 1884., in sicer tako, da bi vlak broj 1715 prispel v Ljubljano ob 3. uri popoldne. Na ta način bilo bi možno, da bi pošto z Gorenjskega dobivali dvakrat vsak dan v Ljubljani, kakor je to bilo že prej. Potniki z Gorenjskega imeli bi boljšo zvezo z Dolenjsko, Hrvaško in Ogersko, tudi bi to bilo od bitne koristi za goste iz teh dežel, kateri obiskujejo Bled. Ravnateljstvo

je pri tem poudarjalo, da tirolski vlak prihaja prepozno, in ker hočejo imeti zvezo z njim v Beljaku, ne more rečeni vlak prispeti v Ljubljano pred peto uro popoldne, sicer bi se morali udeleženci tirolskega vlaka voziti čez Maribor v Trst. Kar se tiče zveze vlaka broj 1715 na progi Trbiž-Ljubljana z vlakom broj 7 na progi Trst-Dunaj, katera zveza se ima uvesti v Ljubljani, izrazila se je želja v seji državnega železniškega sveta dné 31. oktobra 1887, da se v korist glavnemu deželnemu mestu Ljubljani izposluje za vlak broj 1715 jednaki vozni red, kakor ga je ta vlak imel dné 20. junija 1884, ker je za potnike, dohajajoče iz Trbiža, zelo važno, da dohité ob 3. uri popoldne v Ljubljani spojni vlak, odhajajoč na Dunaj in Hrvaško, kar pa je zdaj nemogoče, ker vlak broj 1715 dospé v Ljubljano še le ob 5. uri popoldne, v katerem času se pošta v Ljubljani ne more raznašati. Na to željo se ni oziralo.

(Konec prihodnjič.)

Naši dopisi.

Iz Ljubljane. — V državnem zboru pričela se je ta ponedeljek viharna budgetna razprava, katere se bodo tudi slovenski poslanci — vsak v svoji stroki, izdatno vdeležili. K besedi pridejo skoraj vsi slovenski zastopniki, v splošni razpravi imel je k besedi priti včeraj poslanec Šuklje, in pričakujemo gledé njegovega govora pred sklepom lista nekaj poročila.

— Poročevalec c. kr. poljedeljskega ministerstva, dvorni svetovalec Lorenz, dospel je prejšnji ponedeljek v Ljubljano, si je tukaj ogledal vrt c. kr. kmetijske družbe na Poljanah, drugi dan pa je v spremstvu poročevalca deželnega odbora dr. Vošnjaka obiskal vino in sadjerejsko šolo na Grmu si je ogledal gospodarske in učne naprave, dal izpraševati učence zavoda, katerih je letos 20, ter se je, kakor čujemo, povoljno izrekel o zavodu in njegovih dosedanjih vspehih.

— Za versko šolo z maternim učnim jezikom izročil je minuli teden poslanec Klun 230 prošenj kranjskih župnij. Te prošnje podpisalo je 26.088 Slovencev.

21 prošenj za konfesijonalno šolo z maternim učnim jezikom načelnih podružnic družbe sv. Cirila in Metoda namreč: v Smeledniku, Poljanah nad Loko, Železnikih na Gorenjskem, na Vrhniki, v Ilirski Bistrici na Notranjskem, v Rudolfovem na Dolenjskem, v Gradcu, v Šoštajnu v Saleški dolini, v Šentjurji ob južni železnici, v Gornjem gradu, v Konjicah, v Lehnju, v Trstu, ženske podružnice v Trstu, v Podgradu v Istri, sv. Ivanu pri Trstu, v Prvačini, v Šempasu pri Gorici, v Celovcu z okolico, v Beljaku z okolico, v Kotmarives-i, doposlalo je predsedništvo družbe sv. Cirila in Metoda v državni zbor ter jih je včeraj poslanec dr. Poklukar izročil predsedništvu zbornice.

— Konstantin vitez Wurzbach, pisatelj biografičnega leksika, brat umrlega c. kr. deželnega predsednika